

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXXIV. De Ordine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Axioma I.

Oppressio dicitur, quæ exercetur in pauperes contra iustitiam & veritatem. *cap. pauper. 72. ii. quest. 3.*

II.

Oppressio, iniquitas, iniustitia, iudicium sanguinis est. *cap. omnes. 25. de penitent. distinct. 1.*

III.

Oppressus omnis liberè appellet, nec ab ullo prolubeatur. *c. omnes. 3. 2. q. 6.*

CAP. XXXI.

Oratio.

Axioma I.

Oratione una iuncti pariformiter censentur determinati. *l. Seja 20. §. Gajo 2. ubi Bart. ff. de fundo instruct. l. si legatur. §. fin. ubi Bart. ff. de legat. 3. gloss. in l. liber homo. §. Titius. ff. de hered. institut. Ratio, quia una determinatio respiciens plura, æqualiter determinat. l. nam hoc jure 4. in pr. ff. de vulg. substit. & ibid. Jason. n. 8. Vult. i. Consil. Marpurg. 31. n. 36. vid. inf. lib. 17. c. successio.*

II.

Orantis animus nihil aliud cogitare debet, quam id solum, quod petitur. *cap. quando 70. de consecrat. distinct. 1.* Oratio enim est pii animi affectus omnia in DEUM protendens. *cap. quando 70. de consecratione. dist. 1.* & voces orationis ad aures DEI non diriguntur, nisi cum animi affectu. *cap. sedulo 12. dist. 38.* siquidem cum quolibet orationis verbo debet concors esse sensus cogitationis. *cap. nunquam 33. de consecrat. dist. 5.* atque ita non verbis tantum, sed & corde orandum est. *c. non mediocriter 24. d. dist. 5.*

CAP. XXXII.

Ordinarium.

Ordinarium ubi sufficit, non debet dari remedium extraordinarium. *l. in cause 13. in princip. de minor. Weseimb. in parat. ff. de nov. oper. nunc. Jason. in l. 1. §. 1. n. 11. ff. de nov. oper. nunc. idem in §. prejudiciales. Institut. de action. num. 34.* Consil. Arg. 67. n. 1. vol. 1. Verba enim in qualibet dispositione & omni actu intelligenda sunt secundum ordinarium cursum, nec ad id, quod extraordinario modo, vel jure tantum introductum, vel factum est, porrigi & protendi debent. *arg. l. scio 10. §. medico 1. ff. de annuis legat. Regn. Sixt. 1. Consil. Marpurg. 10. num. 41.* cum dici non possit eum peccasse, qui remediis concessis & via ordinaria uti voluit. *l. 3. §. si quis 5. de Reg. Jur. l. 3. §. quod ait 7. de incend. ruin. naufrag. Menoch. consil. 2. n. 134. Roland. à Valle consil. 77. n. 52. lib. 1. Weseimb. consil. 21. n. 37.* Regn. Sixt. 2. Consil. Marpurg. 10. n. 28. Agens igitur via ordinaria, censetur via extraordinariæ executive renunciassse. *gloss. in l. proinde. §. notandum ad L. Aquil. Roman. consil. 133. Marant. disput. 6. quest. legal. n. 24.*

CAP. XXXIII.

De Ordinatione & Ordine Clericali.

Axioma I.

Ordinari aliquem sine titulo seu certo officio non posse manifestum est. *can. 1. & 2. dist. 70.* nec exceptio ab hac regulâ est, si quis ideò ordinetur, ut infidelibus sine denominatione certi loci Evangelium prædicet, nam & hic titulus est. *Brünnem. de Jure Eccles. L. 1. cap. 5. §. 21.* Contrarium tamen in Anglia observatur, ubi Magistri ac socii collegiorum nulla prævia vocatione ordinantur, & actus ministeriales seu illa, quæ ordinis sunt, promiscuè exercent, quod in speciali Synodo Londinensi ipsis permissum esse testatur Hugo Grotius de Imper. summ. potest. circa sacra cap. 10. pag. mibi 247. Stryck. in annot. ad Brünnem. d. l. p. m. 88.

II.

Etiâ ab heterodoxo facta ordinatio in orthodoxâ Ecclesiâ valet, si essentialia ordinationis sint observata, etsi alia, quæ non sunt Juris divini, sint superaddita. *Can. Apost. Art. Schmalcald. P. 3. a. 10. Schilter. Institut. Jur. Canon. L. 1. tit. 15. §. 4.*

III.

Ordinationes omnes ex autoritate Concilii Niceni *cap. 4.* fiunt ab Episcopis, sicut apud Protestantes per Superintendentem aliquem, cui has vices demandant Principes Augustanæ Confessionis, quibus Jura Episcopalia competunt.

Limita: in casu necessitatis etiâ à presbytero fieri potest ordinatio, ut testem Augustinum citat Gerhardus de Ministr. Eccl. §. 154. *Brünnem. de Jure Eccles. L. 1. c. 5. §. 19.*

IV.

In ordinante non requiritur Jurisdictio. *Hülsem. Apol. Min. Evang. §. 26.*

V.

Ordinem sacrum propriè Sacramentum non esse, satis ostenderunt Theologi Protestantes, præcipuè verò Chemnit. in Exam. Concil. Trident. P. 2. Verùm quid vi ordinationis & vocationis ministro Ecclesiæ agendum incumbat, vid. apud Brünnem. in Jur. Eccles. lib. 1. cap. 6.

CAP. XXXIV.

De Ordine.

Axioma I.

Ordo entium est modus, Bald. in proem. ff. & in jure laudabilis est. Idem in l. 2. ff. de orig. jur. Scire enim quid facias, nescire autem quo ordine facias, non est perfectæ cognitionis. Idem in d. proem. ff. Borcholt. in proem. feudor. Honthem. 3. de art. notar. cap. 5. num. 9. siquidem ordine nec quicquam jucundius, aut ad usum commodius nihil excogitatum esse perhibent. Hieron. Alban. de potest. Papæ part. 1. num. 15. Joh. Capistr. de autorit. Papæ part. 3. p. 2. n. 76.

(F)

Arum.

Arum. de moni in proem. n. 17. præsertim in distinctione honorum & graduum. Joh. de Cirier. de primogenit. l. 2. qu. 3. Petr. à Biaxio in direct. Elect. p. 3. num. 38. Joh. Hug. in tract. de offic. & qualitat. Prelat. p. 4. cap. fin. n. 1. Nicol. Boër. de ordin. grad. utriusq. fori p. 1. n. 6. Peregrin. consil. 84. n. 2. lib. 1. Natt. consil. 673. n. 11. cum concordiam alat & foveat. cap. ult. distinct. 89. Burfat. consil. 343. pr. lib. 4. Dec. resp. 7. n. 71. Petr. Matth. lib. 5. Hist. Franc. Henrici IV. cap. 1. n. 6. ubi autem ordo non est, ibi est *anarchia* & confusio. Francisc. Marc. decis. 1120. n. 29. p. 1. Solson. in lucr. laud. colloq. 6. n. 3. Cothmann. consil. 95. n. 8. vol. 2.

II.

Ex ordine arguitur prærogativa. gloss. in cap. quorundam verb. prædicatorum de Elect. in 6. & ibi Domin. Phil. Franc. gloss. in cap. fin. verb. prædicatores. de pact. in 6. gloss. in clem. unic. verb. regum. de baptism. cap. bene quidem verb. Mediolanens. 96. distinct. 5. in l. si fundum sub conditione. §. his verbis. ff. de legat. 1.

Limita I. procedere, quando duo narrantur per ordinem in aliqua constitutione, circa honesta & laudabilia, seu circa actus virtuosos, tunc enim dignius censetur præponi, secus ubi duo enarrantur circa turpia, & ubi quidam notantur aliquo vitio. c. avaritia 10. de præbend. ibique Patorm.

Limita II. nisi ex præcedentibus & sequentibus aut aliis conjecturis colligi possit contrarium, Capoll. consil. 13.

Limita III. hoc verificari in dubio, & quando in jure non reperitur dispositum vel decisum, aliàs secus. gloss. in cap. 1. de juram. calumn. in 6. ibidemque Phil. Franc.

Limita IV. nisi ordo sit exempli gratia positus, tunc enim non curari ordinem, ex cap. decernimus 2. de judic. nor. Everhard. in loc. Topic. loc. ab ordine. n. 15.

III.

Ordo juris & aequitatis naturalis vigor in judiciis observari debet. cap. in causis 19. extr. de sentent. & re judic. Et omnia, quantum fieri potest, ex juris ordine facienda sunt. l. cum unus 12. princ. de reb. autor. jud. possid. Anton. Faber in l. 2. ad L. Rhod. de jact. in ration. decid. 1. servato juris ordine. Cujac. in paratit. Cod. quom. & quand. judex per l. 8. d. 1. ibi implorata juris solennitate. Ordo enim juris non servatus, & processum & sententiam nullam reddit. cap. ad petitionem 22. extr. de accusat. cum ordinis neglectus vel præposueratio omnem actum vitiet, eumque nullum reddat. cap. cum dilecta 22. de rescript. cap. venerabilem 37. de restitut. spoliat. cap. Pisanis 10. de restitut. spoliat. Hinc ante explorationem judicis princeps non est adeundus, & qui ita eum adierit, cum correctione sine responso dimittendus est, Novell. 17. cap. 3. in fin.

Amplia: ordo juris observari debet etiam in processibus principis & in causis fiscalibus, l. un.

C. de conduct. & procurator. Hinc fiscus non potest alicui possessionem intervertere aut aliquem re privare, propterea quod jus suum non probaverit. Limita: nisi causa planè sit liquida, præsertim in tributis; tunc enim fiscus summam agere & debitores cogere potest, ut solvant. l. 4. C. de conven. fisci debet. Perez. C. de Conduct. & Procurat. num. 1. 3. 4. Brunemann. ad l. un. C. eod. in fin.

Intellige verum, si constet ordinem datum esse pro forma de mente & intentione ipsius legislatoris vel alterius disponentis, secus si appareat non esse substantialem, nec datum pro forma; hoc enim casu de ordine non curatur, modo de intentione Legislatoris constet. cap. autoritate 7. de concess. præbend. in 6. quanquam in dubio, quando de ejus intentione non constat, affectio ejus & mens præsumatur, atque ita ordo attendatur. Everhard. in Top. loc. ab ord. in fin.

IV.

Ordinatè non potest aliquid agi ex his, quæ inordinatè sunt acta. cap. qualiter 17. extr. de accusat. ordinata verò consulte & rationabiliter, svadente postea subjectorum utilitate, consilium & rationabilius revocantur, & in melius commutantur. c. ult. in pr. de sent. excomm. in 6.

V.

Ordo temporis quando sit spectandus, ut per eum inducatur prælatio in jure? ponitur in l. privilegia ff. de Privil. Credit. Bart. in l. si finita. §. si plures, ubi vid. ff. de damn. infect. & de ordine seu origine nanciscendæ possessionis vel retinendæ attendendus est primus l. possidere. ff. quod vi aut clam. Bart. in l. quod ait. C. de adult. Bald. in l. si filius ff. ad SCtum Macedonianum. & l. clam possidere in pr. ff. de acquirend. possess.

VI.

ORDO verborum designat ordinem intellectus. Surd. de alimentis. tit. 5. q. 4. num. 17. Aloyf. Ricc. in decis. Curie Archiepiscop. Neapol. decis. 275. n. 4. p. 2. Melch. Phœbus Lusit. decis. 38. num. 10. tom. 1. Joh. Mar. Novar. quæst. forens. lib. 1. quæst. 133. num. 3. (Bald. in l. 1. C. de edict. D. Adr. coll. Everard. in loc. ab ordine. Philippus Matth. 1. Consil. Marpurg. 31. n. 46. ac inducit prælationem. l. heredes mei 57. §. fin. ad SCtum Trebell. Angel. & Imol. in l. qui solvendo de hered. instit. Bald. in l. 1. Cod. de edict. D. Adr. toll. Quod enim prius in voce, præsumitur etiam prius in sensu, l. si communis servus ita 21. de stipulat. serv. cap. quoniam Abbas 14. ubi gloss. de offic. deleg. Everard. in loc. Top. loc. ab ordine. vers. ex ordine rerum. Wefemb. 1. consil. 41. n. 72.)

VII.

ORDO denominationis designat ordinem

dinem dilectionis & charitatis. *l. qui solvendo 60. ff. de heredib. instituend. l. quoties 31. ff. de usufructu. Escob. de rationib. tract. de computat. c. 10. n. 2. Ant. Monach. Lucensi decis. 64. n. 38. ubi n. 39. dicit, quod ultimi vocati, censentur in subsidium priorum nominati. Joh. Marian. Novar. d. lib. 1. q. 133. n. 3.*

IIX.

ORDO scripturæ semper attenditur in dispositionibus. *l. generaliter 24. §. si quid. ff. de fideicom. libert. l. quoties 34. ff. de usufruct. cap. penult. de rescript. lib. 6. cap. mandato 10. de præbend. eod. lib. Lap. allegat. 85. Dominus Papa. n. 7. vers. illud etiam quero. Castrenf. consil. 164. in præsentia causa. vers. non obstat. lib. 2. Abb. consil. 85. In præsentia, n. 3. cum seqq. lib. 1. Pichard. ad §. ante heredis 33. n. 5. Instit. de legatis. Card. Tusch. tom. lit. O. concl. 196. per totum. (Ratio, quia ordo scripturæ denotat affectionem disponentis, ita quidem ut primo nominatus in ordine scripturæ prædictus videatur. *l. cum pater 77. §. penult. l. si quis servum 8. §. si inter duos 3. ff. de legat. 2. l. ult. C. de V. S. Paul. de Castr. consil. 121. col. 2. in fin. vol. 1. Dec. consil. 504. col. 2. vol. 1. Corn. consil. 200. col. 3. & consil. 210. col. 2. vol. 2. Phil. Mat. 1. Consil. Marpurg. 31. n. 19.)* Garc. Gironda de privileg. seu exempt. explicat. n. 177. Limitat multipliciter Marant. de ordin. judic. p. 3. n. 109. ubi dicit, quod quando constat de mente disponentis, ordo scripturæ nihil revelat. *§. n. 13. Sim. Pistoris 1. consil. 20. n. 32. quod ordo scripturæ non servatur, quando gratia exempli ordo ponitur in dispositione, §. n. 114. quod magis ordo intellectus, quam scripturæ attendi debet, §. n. 115. quod ordo scripturæ non attenditur, quando perturbat ordo necessitatis; & quod ordo intellectus prævaleat ordini loquutionis, dicit Rimin. jun. consil. 244. n. 105. & 106. l. 3.**

IX.

ORDO scripturæ ordinem voluntatis ostendit, Bald. per text. ibi, in d. l. quoties 34. l. heredes mei 57. §. fin. ff. ad Trebell. l. generaliter. 24. §. quod si legatum. 16. ff. de fideicom. libert. Ant. Monach. Lucensi decis. 13. num. 51. quia ex ordine scripturæ intentio dignoscitur disponentis. d. cap. mandato, in fine de præbend. lib. 6. cap. penult. in princ. de elect. eod. lib. Anton. Menoch. Florent. decis. 1. n. 63. nisi aliter constaret de certa ipsius intentione, quia tunc non attenditur ordo. Alex. consil. 161. Visis narratis, n. 3. vers. & per hoc patet, lib. 7. Marant. de ordine judic. p. 3. n. 109.

ille enim quandoque pervertitur, ut servetur intentio. Oldrad. consil. 314. num. 9. vers. sed circa hoc. Calderin. consil. 460. circa med. vers. si verò fuit intentio. alias consil. 3. de sponsalibus. Cardin. Tusch. d. tom. 5. lit. O. concl. 196. n. 37. & 28. (atque sic ordo scripturæ mutare ordinem juris & voluntatis pervertere non poterit, *l. cum pater 77. §. fidei tua 12. ff. de legat. 2. l. nec enim 6. ff. de solut. Carpz. P. 2. Consil. 33. Desin. 11. num. 5.)*

CAP. XXXV.

Origo. Initium.

Axioma I.

Originalis causa semper est attendenda. *l. tutor datus 69. ibi: non titulus actionis, sed debiti causa respicienda est. ff. de fideiuss. l. qui id quod 33. ibi: causam & originem confluitæ pecuniæ, non iudicii potestatem prævalere placuit. de donat. l. questum 17. in princ. de reb. autor. judic. possid. l. si filiusfamil. 3. C. ad Sc. Macedon. l. 4. §. unde quari 4. ff. de manumiss. l. qui in aliena 6. §. si is, qui 4. ff. de acquir. hered. l. 8. ibi: uniuscujusque contractus initium spectandum & causa. Mandat. Vult. 1. Consil. Marpurg. 22. num. 47. Origo enim rei dicitur substantia. Lud. Gomez ad §. item Serviana per illum text. ibi substantiam capiunt. Instit. de action. Unde sicut quæcunque rem origine sua metimur. d. l. qui id quod 33. de donat. l. unic. C. de imponenda lucrativo. descript. Carpzov. Parr. 1. Constitut. 17. Desin. 44. n. 4. indeque interpretationem petimus. Gothmann. lib. 5. respons. 1. n. 135. non tantum, quod primogeniorum cuiusque rei originem investigare mirabilem jucunditatem & utilitatem secum adferat. Heigius 1. quest. 1. n. 1. & 2. Roland. lib. 1. de Commissar. cap. 1. n. 4. Joh. Herm. Stam. lib. 3. de servit. person. cap. 1. n. 17. sed quia origo etiam, quam eventus magis spectari debeat. gloss. in l. si duo 38. ad verb. si ve potuit. ff. de acquirend. hered. Gail. lib. 1. observat. 80. n. 7. ita & in feudis potissimum ad principium & originem recurrimus. 2. Feud. 17. post Baldum Præpos. Schenck. Obrecht. 2. Feud. 18. num. 18. ita etiam ab origine denominari statuta & actiones, ait gloss. in l. 1. ff. commod. quia ab originali causa posterior formatur eventus. d. l. 1. C. de lucrat. descript. Lancellot. Galiaul. in l. centurio. col. 2. ff. de vulgar. & pupill. substituit. pag. 4. imò & hoc quoad substantiam actus regulare esse, quod origo rei attendatur, assentit Bald. in l. 1. per illum textum. ff. de orig. jur. quod valde commendat Aretin. in l. ex ea parte. §. insulam ad finem. ff. de Verb. Oblig. & latè prosequitur Jason. in l. more notab. ultimo. ff. de jurisdictione. quibus adde Abb. in cap. gravis. col. 3. vers. venio ad tertiam de restitut. spoliar. gloss. in cap. statutum. verb. Canonici de rescript. in 6. Petr. de Anchor. consil. 339. incip. pro majore. col. 2. in princ. ita & origo potius obligationis, quam titulus actionis consideratur in l. 3. ad Sc. Macedonianum.*